

Milí přátelé, bratři a sestry,

jak by asi vypadaly současné bohoslužby, kdybychom vůbec neměli Bibli? Kdyby neexistovalo psané slovo a kdybychom žili pouze ze svědectví a příběhů předávaných od úst k ústům? To by si třeba mohl kdejaký posluchač říct, že to slovo si ten kazatel vycucal z prstu. A kdoví nakolik bychom se vlastně vzdálili té prvotní zvěsti, kdoví, jak by na tom byla naše víra? Víte jak to je? Je to podobné jako v té hře **na pomluvy**. Kdy od úst k ústům předává příběh jeden druhému, ten pak třetímu, který to neslyšel a tak dále. Hráli jsme to tu kdysi na Silvestra. Člověk si nezapamatuje vše, co slyší. A pak přijde se svou verzí a nakonec je z toho něco zcela jiného. Anebo moje vlastní zkušenost. **Kdysi jsem si v Bibli něco špatně přečetl, nebo jsem to pochopil po svém, a pak jsem z toho udělal tezi a podle ní žil.** A po letech jsem byl bratrem, biblistou doslova napomenut, že v Bibli ten můj postoj vůbec není, že je to tam jinak! A skutečně bylo! Jak je tedy důležité i pravidelně číst Písmo a znovu se vracet i na známá místa Písma a naslouchat Božímu Duchu. Vždyť kam bychom uhnuli z Ježíšovy cesty, kdybychom se nedrželi biblické zvěsti, kdyby Bible nebyla na kazatelně a kdybychom ji pravidelně neotvírali?

To už si myslím, že by na tom byla lépe ta prvotní církev. Ta měla knihy Starého zákona, příběhy, výroky a podobenství Pána Ježíše byly ještě čerstvé a učedníci je znali nazpaměť. Přesto se ale čtyři bratři nezávisle na sobě rozhodli už v 1. století příběhy Ježíšovy sepsat. Víte, kdo to byl? Jistě to víte. **Matouš, Marek, Lukáš, Jan.** 4 evangelisté. Proč to dělali, když to tak dobře znali? Myslím, že jedním z důvodů byl, aby to posloužilo dalším generacím. A aby se ta svědectví zachovala pro ty, mezi nimiž už nebyl žádný pamětník. A samozřejmě také proto, že v té době vznikalo i mnoho falešných evangelií a tak bylo potřeba pravého psaného evangelia.

Psané slovo má tedy velmi důležitý význam. Vždyť i sám Pán Ježíš se na Písmo odkazoval. Říkal: **Je psáno!** Na psané Slovo Písma se můžeme i my odkazovat a dle něj vyučovat. Písmo svaté ale neslouží jen k předávání, ale i k uchování příštím generacím. Na rozdíl od tradice úst k ústům je v psané podobě záruka, že to, co bylo před mnoha staletími napsáno, tak to tam je napsáno i dnes. A kdyby se to pokusil někdo změnit, tak jako např. v Číně? Poslední slova Bible mluví zcela jasně: **Kdo k těmto slovům něco přidá, tomu Bůh přidá ran popsanych v této knize. A jestliže kdo ubere ze slov knihy tohoto proroctví, tomu Bůh odejme podíl na stromu života a místo ve svatém městě, jak se o nich píše v této knize.**

Když si na těchto slovech uvědomím, že bychom měli šířit celou Bibli jen od úst k ústům, kolik bychom tam toho zapomněli? Díky Bohu tedy za každého, kdo byl veden Duchem k sepsání Božího Slova a díky Bohu každému, kdo ho šíří a překládá. Díky bratřím z Jednoty bratrské i my můžeme dnes vděčit za velký dar a poklad Bible kralické. Vždyť Bible kralická měla zásadní a dlouhodobý duchovní vliv na české křesťanství, jazyk i identitu – větší, než měl jakýkoli jiný náboženský text v českých dějinách. O jejím významu ale uslyšíme hlavně po společném obědě.

Co vlastně ale bylo motivací starých bratří Jednoty bratrské, že se rozhodli Bibli přeložit do tehdy srozumitelné řeči a tisknout ji tajně pro širší veřejnost navzdory pronásledování? Bratři Jednoty bratrské si především hluboce uvědomovali, že víra nemůže růst bez živého kontaktu s Božím slovem, a proto považovali za zásadní Bibli nejen šířit, ale také ji přeložit tak, aby jí lidé skutečně rozuměli. Aby jí taky mohli nejen slyšet a porozumět při bohoslužbách, ale aby jí mohli sami otevírat i doma pro svou vlastní potřebu. Jak vzácným pokladem byla u tehdejších bratrského lidu, mnohde také jako poklad ukrývaná, neboť byla zakázaná. Je potřeba si uvědomit, že v té době byly povoleny pouze oficiální katolické překlady, zejména latinská Vulgáta a tomu právě běžný posluchač vlastně nerozuměl.

Jenže tak jak nám, bratři a sestry, říká dnešní přečtený biblický příběh, Slovo Boží nelze umlčet. I kdyby se ho někdo pokoušel spálit jako **král Jojakim** nebo jinak zlikvidovat, nebo zakázat, Bůh má moc je nadiktovat znovu. Vzpomeňme ale nejprve **Mojžíše, který první desky zákona rozbil, když se vracel z hory Sinaj a když viděl lid tancující kolem zlatého telete.** Desky zákona, písmo **v kameni napsáno prstem Božím.** (Ex 31,18) Jak vzácná věc to musela být. Psáno prstem Božím a Mojžíš to rozfláká. Sám totiž usoudil, že na tak vzácnou smlouvu není lid připraven. Bůh Mojžíšovi Desatero dal znovu. Ale už se na tom musel Mojžíš podílet. **„Vytes si dvě kamenné desky jako ty první... a napíšu na ty desky slova, která byla na prvních deskách.“** Bůh si své Slovo pamatuje, On sám je totiž Slovo a tak vyryje stejná slova.

Podobně to je i u toho Jeremjáše. Jeremjáš pro ohlašování Slova Božího byl v nelibosti a proto i v neustálém nebezpečí. A tak v této dané chvíli ani nemohl vystoupit veřejně, neboť **byl ve vazbě a nesměl do Hospodinova domu.** Bůh má ale své možnosti a může si použít i člověka ve vězení, nebo v nemocnici,

prostě v jakékoliv situaci si každého z nás může použít Bůh, když mu budeme naslouchat a když budeme ochotni. Ochotná srdce Pán Ježíš hledá i dnes. Vzpomenu ještě apoštola Pavla, který v Římě měl domácí vězení, a tak všichni římsští křesťané chodili k němu. Jeremjášovi ve vazbě tehdy Hospodin řekl: „**Vezmi si svitek knihy a napiš do něho všechna slova, která jsem k tobě mluvil o Izraeli a Judovi i o všech pronároděch ode dne, kdy jsem k tobě promluvil, ode dnů Jósijášových až dodnes. Snad až dům judský uslyší o všem zlu, které jim zamýšlím učinit, odvrátí se každý od své zlé cesty a já jim jejich nepravost a jejich hřích odpustím.**“ Víte, bratři a sestry, co se mi na prorockých textech líbí? Že to není jenom ty ty ty! Že to není jen o trestu, že je to vlastně nabídka k nápravě, k pokání. Jak je náš Bůh dobrý. I tady to máme. On sám doufá, že se lid napraví a On jim velice rád odpustí. Nicméně **Jeremjáš Hospodina poslechne**, akorát si ku pomoci vezme **Báruka**. Lépe, když jsou na nesení zvěsti dva. Vždyť Pán Ježíš také posílal učedníky po dvou. Jeremjáš je tedy prorok a soustředí se, aby nepřeslechl, co Bůh říká a Báruk ta slova přepisuje a nese pak dál. I překlad Bible kralické není dílem jen vzdělaného Jana Blahoslava, ale prací celého kolektivu. A pak tu byli také řemeslníci a vyučení tiskaři. Každý dělal to své. A tak to má být i v dnešní církvi. Každý máme svá obdarování a své schopnosti, a měli bychom se ptát Boha, jak si mě chceš, Pane, použít? A neměli bychom se bát brát na sebe břemena služby.

Nicméně zpátky k našemu příběhu. Když všechna slova Báruk zapsal, řekl mu Jeremjáš: „**Jsem ve vazbě a nesmím chodit do Hospodinova domu. Ale ty jdi a ze svitku, do něhož jsi zapsal Hospodinova slova z mých úst, předčítej lidu v domě Hospodinově v den postu, předčítej je i všem Judejcům, kteří přijdou ze svých měst. Snad padnou na kolena a budou prosit před Hospodinem o smilování a každý se odvrátí od své zlé cesty. Vždyť veliký je hněv a rozhořčení, o němž Hospodin tomuto lidu mluvil!**“ Báruk v době vyhlášeného půstu tedy předčítal v Hospodinově domě všechna Jeremjášova slova a odezvu to mělo takovou, že si pro něj poslali velmožové. A Báruka vyzvali: „**Posaď se a předčítej nám.**“ Báruk jim tedy předčítal. Zde se zdá, že velmožů se to slovo velmi dotýkalo: **Když slyšeli všechna ta slova, chvěli se jeden jako druhý strachem a řekli Bárukovi: „Všechna tato slova musíme oznámit králi.**“ Ovšem protože to byli velmožové, chtěli situaci ještě prošetřit a tak se Báruka zeptali: „**Sděl nám, jak jsi všechna tato slova napsal. Z jeho úst?**“ A Báruk odpověděl: „**Vlastními ústy ke mně všechna tato slova pronášel a já jsem je zapisoval černidlem do knihy.**“ Další větu, kterou velmožové řeknou, naznačuje, že měli bázeň před Hospodinem a protože znali krále, tak řekli: „**Jdi a skryj se i s Jeremjášem, ať nikdo neví, kde jste!**“ Z tohoto slova se dá usoudit, že Jeremjášova vazba nebyla vězením v pravém slova smyslu. Spíše byl pod dohledem, nesměl na chrámová nádvoří a nesměl vystupovat veřejně. Teď ale samotnými velmoži je jim doporučeno se skrýt. A jejich slova se potvrdila. Když králi předčítali slova Jeremjášova, on je postupně odřezával a házel do ohně. Četli jsme, že **král ani jeho služebníci se nezachvěli strachem a neroztrhli svá roucha, když slyšeli všechna ta slova.** Král pohrdl Božím slovem, zesměšnil ho a ještě vydal rozkaz, aby Báruka a Jeremjáš zabili. Jenže, a to je hezké slovo, **Hospodin je ukryl.**

To ale nebyl konec. **I stalo se k Jeremjášovi slovo Hospodinovo znovu!** „**Znovu si vezmi jiný svitek a napiš na něj všechna předešlá slova, která byla na svitku předešlém.** K tomu pak byla ale připsána další slova, která se týkala krále. A nebyla moc lichotivá. **Proto praví Hospodin o Jójakímovi, králi judském, toto: Nebude mít nikoho, kdo by seděl na Davidově trůnu. Jeho mrtvola bude pohozena na denním vedru a na nočním chladu.** Bible neuvádí jak Jojakím skonal, byl neposlušným babylonským vazalem, město bylo znovu obleženo. Jedno je ale jisté, neměl důstojný pohřeb, jeho tělo bylo pohozeno.

A tak na Boží slovo, bratři a sestry, vždycky dojde. A proto je potřeba brát vážně každé slovo, které k nám Hospodin, nebo Pán Ježíš mluví. Boží slovo nelze zastavit – ani zákazem, ani ohněm, ani jinak. Vždy si najde svou cestu. A tak buďme těmi, kteří jeho šíření napomáhají, a nestůjme na straně těch, kteří mu brání, nebo ho dokonce ničí. To by pak nebyla pro nás Kristova milost, ale veliké běda! Pamatujme na to, že **Slovo Boží je živé, mocné a ostřejší než jakýkoli dvousečný meč; proniká až na rozhraní duše a ducha, kostí a morku, a rozsuzuje touhy i myšlenky srdce.** Je tedy pro nás velmi důležité, je důležité jej znát, neustále se jim řídit i napravovat. Kdo podle Božího slova bude jednat, nemůže sejít z cesty. A chceme-li blíže poznat Boha, poznávejme Ho v Písmu. On je to Slovo. Slovo, které se v Kristu stalo tělem. A to Slovo je také Duch. Když čteš Boží Slovo, Duch svatý je ti blízko, pozvi Ho, a On ti dá do toho textu světlo a život. Amen. Modlitba píseň 303

Slovo poslání: Izajáš 55, 8-13

Požehnání: Milost našeho Pána Ježíše Krista a láska boží, dary i přítomnost Ducha svatého budiž a zůstávej se všemi námi. Amen. píseň 314